

1 Mayıs: çürümekte olan kapitalizmin sonu için, emekçiler iktidarı için!

Kapitalizmin hayatta kalması insanlığı tehdit etmektedir

Her ne kadar iktidardakiler herbiri kendi tarzında demokrasi, ekoloji ve barış hakkında gevezelik etseler de, aynı zamanda kaynakları israf eden, gereksiz sera etkisi bulunan gaz salınımına sebep olan ve uzun süreli kirliliğe yol açan tarım, imalat ve maden çıkarma kapitalist şirketlerini sübvansede etmektedirler. Burjuva devletler, casusluğa, nüfusu baskılamaya ve orduya gitgide artan bütçeler ayırmaktadırlar. Dünya nüfusunun hatırı sayılır bir kesimi, emperyalist ülkelerde bile gerektiği gibi beslenemezken, onurlu bir barınma yeri yokken, kaliteli sağlık ve eğitim hizmetlerine erişemezken, küresel askeri harcamalar 2021 senesinde 2000 milyar doları aşmıştır, bu da bütçelerin neredeyse %6'sına denk gelmektedir.

Etiyopya, Tigre bölgesindeki isyanı Eritre ordusunun yardımıyla kasım 2022'de ezmiştir. Rusya, Ukrayna'da sömürgeci ve yıkıcı bir harp yürütmektedir. Birmanya/Myanmar'da diktatörlük halklarına karşı bir iç harp başlatmıştır. Suç örgütleri Haiti'yi ele geçirmişlerdir. Suriye toprakları, Rusya ve İran'ın destekledikleri işkenceci Baas rejimi ve bazıları Türkiye'nin desteğine sahip İslamcı çeteler arasında çekişmeye sahne olmaktadır. İsrail belli aralıklarla Suriye'yi ve bazen Lübnan'ı bombalamaktadır. Türkiye, Suriye'nin bir bölümünü işgal etmiştir ve Irak'da bombardımanlar yapmaktadır. Çin ve Hindistan arasında Himalaya'da devamlı çatışmalar meydana gelmektedir. Ordunun iki bölümü Sudan'ı ele geçirmek için çatışmaktadır. En mühim iki emperyalist kuvvet (Amerika Birleşik Devletleri ile Çin) Çin denizinde birbirlerine meydan okumaktadır.

Kâr arayışı ile devletler ve şirketler arasındaki rekabet sebebiyle küresel ısınma, COP beynelmil anlaşımlarına rağmen hiçbir şekilde yavaşlamadan devam etmektedir. Beraberinde çevrenin kirlenmesi, gitgide artan tatlı su kıtlığı, biyolojik çeşitlilik kaybı, devasa orman kayıpları ve tarım arazilerinin tahribatı da meydana gelmektedir. Ayrıca unutulmaması gereken hayvanlardan geçen mikrop veya virüslerin sebep oldukları dramatik salgınlardır (Ebola, Covid...), ki bunlar insanlığın kapitalist üretim biçiminin diğer canlı türlerinin tabii yaşam alanları üzerinde oluşturduğu şiddetli baskının öngörülebilir neticeleridir.

Küresel ekonomik yavaşlama ve enflasyon

Kapitalizm döngüsel bir biçimde işler, kaçınılmaz bir şekilde sermayenin genişlemiş birikimine geçici olarak tekrar imkân veren ekonomik krizlere maruz kalır. Fakat merkez bankalarının gevşek politikalarıyla kendi kapitalistlerini kurtarmak isteyen hükümetlerin sübvansiyonları sebebiyle geçmiş küresel küçülmelerde, ki buna 2020 ila 2021 senelerindeki küçülme de dahildir, küresel sermaye imhası kısıtlı olmuştur. Bunun neticesi olarak bunları takip eden

ekonomik büyüme aşamalarının büyüklüğü sınırlıdır ve daha kısa sürüyor gibi görünmektedir: IMF'e göre küresel büyüme 2023 senesinde %2,8 ile sınırlı kalacaktır.

Buna her türlü şekliyle korumacılığın tekrar yükselişe geçmiş olmasını ilave etmek gerekir, bu da küresel piyasanın belli bir ölçüde bölünmesi, küresel büyümenin sınırlanması ve enflasyonun yükselmesi manasına gelmektedir: DTÖ'ye göre beynelmil emtia ve hizmet ticareti 2023 senesinde sadece % 1,7 artacaktır.

Son ekonomik büyüme, beraberinde enflasyon artışını getirmiştir: IMF'e göre 2022 senesinde fiyatlar %8,7 artmıştır. Birçok ülkede para birimi rolünü gerektiği gibi oynayamamaktadır: 2022 senesinde Türkiye'de enflasyon %64'ü aşmıştır, Arjantin'de ise %94'ü. İşin aslında beslenme, enerji ve konut fiyatlarının artışı fiyat artışı ortalamasının açık ara üzerindedir ve tüm ülkelerin maaşlı çalışanları için ıstırap verici bir seviyeye ulaşmıştır.

Enflasyona karşı, önde gelen merkez bankalarının kısıtlayıcı politikası küresel faiz oranlarını en zayıf milli ekonomilerin, en borçlu devletlerin ve en zayıf bankalar dahil olmak üzere yeteri kadar kâr edemeyen "zombi" şirketlerin zararına artırma eğilimine sokmuştur. Banka faizlerinin artması, bilhassa kredi faizlerinin değişken oldukları devletlerde borçlanmış olan emekçi aileleri etkilemektedir.

Emperyalist rekabetler küresel bir askeri tırmanışı tetiklemiştir

Kapitalizmin düşüş zamanında (emperyalist evre) önde gelen devletler kaçınılmaz bir şekilde ya kendileri için avantajlı olan dünyanın eski paylaşımını müdafaa ederler ya da ecnebi rakiplerine karşı kendi kapitalist gruplarına yol açmak için bunu sorgularlar.

Küresel vaziyetin en mühim unsuru, en büyük emperyalist kuvvet olan Amerika Birleşik Devletleri ile yükselişteki bir emperyalist kuvvet olan ve dünyanın paylaşımını sorgulayan Çin arasındaki rekabettir. Diğer emperyalist kuvvetler (Japonya, Almanya, Büyük Britanya, Fransa, Rusya, İtalya...) bu iki kutup arasında kalmaktadırlar.

Böylece Amerikan devleti, Çin kapitalizmini ihracatını sınırlayarak ve sanayisinin (ve ordusunun) daha ileri üretim yapabilmek için ihtiyacı olan elektronik bileşenlerden mahrum bırakarak boğmaya çalışmaktadır. Askeri alanda, Amerikan devleti açık arayla dünyanın en büyük askeri bütçesine sahiptir. Rusya'nın Ukrayna'ya karşı emperyalist harbi mazeretiyle NATO'yu kuvvetlendirmekte ve Avrupa

Birliđi'ni Çin'e karşı kendi saflarına katmaya çalışmaktadır. Buna ilaveten, 2021 senesinde Avustralya ve Büyük Britanya ile yeni bir askeri işbirliği (AUKUS) başlatmıştır ve Çin denizinde Filipinler ve Japonya'yı içeren müttefikleriyle beraber tatbikatlar yapmaktadır. Diğer taraftan Çin devleti, Rusya ile Brezilya'yı kendi saflarına katmıştır. Dünyadaki ikinci askeri bütçe ile Hong-Kong üzerindeki kontrolünü sıkılaştırmakta, Çin denizindeki adacıklara üsler kurmakta ve Tayvan boğazında tatbikatlar yapmaktadır.

Militarizmin küresel yükselişı çevre kirliliğini sınırlama veya enerjiden tasarruf etme tasası olmadan meydana gelmektedir. Burjuva ordu ve istihbarat servisleri emekçiler için bir vergi yükü olmakla kalmayıp aynı zamanda özgürleşmelerine karşı bir baskı aracı da teşkil etmektedir.

Her yerde gericilik

En ileri ekonomilerde, devletler evvelki sosyal kazanımları geri almaktadırlar. En köklü burjuva demokrasilerde bile hürriyetler kısıtlanmaktadır: nüfuslarının sistematik gözetlenmesi, grev, gidip gelme, gösteri yapma, yayında bulunma haklarının kısıtlanması... Eski başkanlar (Trump, Bolsonaro) seçimleri, netice onların lehine olmadığı zaman sorgulamakta ve kurumlara baskı kurmak maksadıyla faşist çeteleri salmaktadırlar. Her yerde burjuva siyasi partiler ve popülist demagoglar ecnebi aleyhtarlığına, dine, ırkçılığa, maço luğa, komploculuğa... yatırım yapmaktadırlar. Gurbetçi emekçiler, emekçi kadınlar ve etnik, dini veya cinsel azınlıklar küresel gericiliğin yükselişinin ilk mağdurları olmaktadır.

Hint devleti Müslümanlara baskı uygulamakta ve Keşmir'i işgal etmiş bulunmaktadır. Filistin'in sömürgeleştirilmesine dayalı İsrail, bunu kaçınılmaz bir şekilde Batı Şeria'da ve Kudüs kentinde devam ettirmektedir, kendi hudutları dahilindeki Araplara uyguladığı apartheid'i kötüleştirerek. Kapitalist Rusya, Amerika Birleşik Devletleri ve Avrupa Birliđi'nin askeri ve ekonomik baskısına karşı kendini sadece Ukrayna'nın varoluş hakkını reddederek ve kendi nüfusunu gitgide daha çok bastırarak müdafaa edebilmektedir. Türkiye kendi hudutları dahilindeki Kürtlere baskı uygulamaktadır ve ordusu Irak ve Suriye'deki Kürtlere saldırıda bulunmaktadır. İran'da 1979 senesindeki burjuva karşı ihtilalden gelen Ayetullahlar rejimi kadınları ve milli azınlıkları her zamankinden daha fazla ezmektedir. 2021 senesinde iktidara dönen neredeyse feodal Taliban rejimi artık kentli kadınlara çalışmayı ve kızlara okula gitmeyi yasaklamıştır.

İşçi hareketinin yönetim krizi

1 Mayıs 2022 tarihinden beri, emekçi nüfus tüm kıtalarda önemli mücadelelere imza atmıştır, bilhassa Peru'da seçilmiş başkanın vazifeden alınmasına ve polis baskısına karşı; İran'da türban takma mecburiyetine karşı; Çin'de virüs yayılmasına karşı aşırı sokağa çıkma yasaklarına karşı; Büyük Britanya'da, Sri Lanka'da, Belçika'da, Avusturya'da, Çekya'da, Almanya'da, Amerika Birleşik Devletleri'nde... enflasyona karşı, Fransa'da emekliliğe ayrılma yaşının arttırılmasına karşı.

Fakat küresel işçi sınıfının şimdiki yönetimleri hakikaten emekçilerin menfaatlerini müdafaa etmemektedirler. Ekseriyetteki sendikalar yozlaşmış ve bazen Amerika Birleşik Devletleri, Arjantin, Cezayir'de olduğu gibi burjuva partilerle ilişkili bürokrasilerin elindedir. Bunun neticesi olarak, Büyük Britanya'da, Belçika'da, Fransa'da... sendika şefleri zafere dek genel grev çağrısı yapmayı reddetmektedirler. Büyük Britanya'da, kraliçe öldüğünde grevleri askıya bile almışlardı.

Rusya ve Çin'de 1992 senesinde kapitalizmin geri getirilmesi işçi hareketinin krizini derinleştirmiştir. Eski işçi-burjuva partiler ("labour", sosyal demokrat, komünist) her zamankinden fazla baskın sınıflarına itaat etmektedirler. Onları model alarak kurulmuş partilerin (Brezilyalı PT, Alman DL, Büyük Britanyalı Respect, Yunan Syriza, İspanyol Podemos, Fransız LFI, Belçikalı PT, Brezilyalı PSOL...) değeri daha fazla değildir.

Her zamankinden daha fazla hanedan yanlısı olan Britanyalı İşçi Partisi NATO'yu kabul etmekte ve sendikal yönetimlerin grevlerini desteklemeyi reddetmektedir; Alman SPD Yeşiller ile Liberal Parti ile iktidarda bulunmaktadır; PSOE, PCE ve Podemos İspanya'da NATO'nun askeri tırmanışından coşku duyan bir sosyal emperyalist iktidar hükümeti kurmuşlardır; Brezilya'da Lula'nın bir yardımcısı eski bir burjuva siyasetçidir, Lula kürtaj hakkına karşı çıkmakta ve ordunun genel kurmayı önünde diz çökmektedir; Nepal'de Nepal Birleşik Komünist Partisi – Maoist güncel olarak burjuva bir hükümetin parçasıdır; Rusya Federasyonu Komünist Partisi Ukrayna'nın işgaline destek vermektedir, Amerikan DSA Demokrat partidedir ve emperyalist Biden'a askerlik etmektedir; vs.

İhtilalci işçi enternasyonal için, küresel sosyalist ihtilal için

Ezilen ülkelerde dahi burjuvazi ilerici bir rol oynayamaz. Emperyalist evre için strateji, 20. asırda 4. Enternasyonal tarafından kabul edilen sürekli devrimdir.

Bu çürümüş dünyaya son vermek, hudutlar ötesinden emekçi öncüleri Marsizm'e dayalı ihtilalci bir işçi enternasyonalinde birleşirlerse mümkün olacaktır. Her devlette enternasyonal, büyük sermayeye el koymak, burjuva devleti ilga etmek ve silahlanmış kent ile kırsal bölge emekçi şûralarına dayalı işçi hükümetini kurmak için Bolşevik tarzı bir parti inşa etmeye yardım edecektir.

İşte o zaman işçi sınıfı baskı ve sömürüye karşı, demokratik hürriyetler ve ezilen milletlerin hakları için, kadınların eşitliği için, çevrenin müdafaaası için mücadelenin başını çekebilecektir. Proletaryanın diktatörlüğü, güncel ve gelecek insanlığın yararına emekçilerin kaynakları, imalatı ve paylaşımı bilinçli bir şekilde yönettikleri eşitlik ve dayanışmaya dayalı bir imalat türü olan devletten kurtulmuş küresel sosyalizm-komünizme yolu açacaktır.

1 Mayıs 2023

CoReP (Arjantin , Avusturya, Fransa, İspanya, Türkiye)